

Bevriezing ombuiging de Gruitpoort

voor beeldvormende raad
naam opsteller: P. Pattijn
telefoonnummer: 377 320
e-mailadres: p.pattijn@doetinchem.nl

Voorstel:

- 1. De brief van 11 september 2013 van het bestuur van de Gruitpoort voor kennisgeving aannemen.**
- 2. De bestaande budgetovereenkomst met de Gruitpoort met één jaar (2014) verlengen.**
- 3. De voorgenomen ombuiging in de Voorjaarsnota 2011 van € 58.000 met één jaar uitstellen.**
- 4. Deze uitgestelde ombuiging dekken uit het te verwachten overschot op het VVV budget 2013.**

Inleiding

Het bestuur van de Gruitpoort constateert in haar brief van 11 september 2013 dat een stapeling van rijks-, provinciale en gemeentelijke bezuinigingen haar dwingt tot rigoureuze maatregelen. Dat terwijl zes ontwikkelingen het tij kunnen doen keren. De vraag is het huidige budgetcontract te verlengen met één jaar en daartoe de bezuiniging 2014 met één jaar te bevriezen.

Kern

Per 31 december 2013 loopt het huidige tweejarige budgetcontract met de Gruitpoort af. In dat verband was er in juni jl. al bestuurlijk overleg over de ontwikkelingen en mogelijke oplossingsrichtingen. Centraal staat het cultureel ondernemerschap in crisistijd waartoe de Gruitpoort zich de afgelopen twee jaar heeft ingezet:

- er is een flexibele sportschoolconcept ingevoerd voor de kunstlessen;
- er is meer culturele verhuur tot stand gebracht;
- er zijn meer fondsaanvragen gedaan voor projecten met jongeren vanuit het jongerencentrum;
- en er zijn meer projecten voor ouderen vanuit het Steunpunt Amateurkunst, samen met ketenpartners in de ouderenzorg.

Echter, deze nieuwe initiatieven en werkwijze brachten vanwege de financieel-economische crisis niet het benodigde resultaat.

Stapelning bezuinigingen

De totale subsidiestroom van rijk, provincie en gemeente gaat van € 710.000 in 2012 naar € 480.000 in 2014.

Dit is inclusief de gemeentelijke bezuiniging van 20%; te weten € 60.000 (2013) en € 58.000 (2014).

Tijdens de presentatie op 22 september 2011 in de informatieve raad is aangegeven in 2013 de balans op te maken voor de nieuwe budgetovereenkomst vanaf 2014 met de bezuinigings-taakstelling van € 58.000 in het verschiet. De effecten van de bezuinigingen en de financieel-economische crisis waren op dat moment niet in te schatten.

Nu is het beeld een teruggang van in totaal € 230.000 aan subsidie in twee jaar én een forse teruggang in de marktomzet terwijl de vaste lasten dezelfde blijven. Als gevolg van het wegvallen van projectsubsidies vallen niet alleen de incidentele gelden weg maar daardoor ook het personeel om nieuwe omzet binnen te halen.

Omdat de vaste huisvestings- en bedrijfslasten hetzelfde blijven, is het bestuur van de Gruitpoort gedwongen tot bezuinigingen op personeel. De uitgangspunten daarbij zijn:

1. De structurele gemeentelijke subsidie moet de vaste huisvestingslasten en een kleine flexibele basisorganisatie kunnen dekken. Dat betekent dat alle tijdelijke contracten niet verlengd worden. Naast circa 100 vrijwilligers resteert er iets meer dan 7 fte aan personeel (directie, beheer, administratie, programmering).
2. Met deze beperkte bezetting zullen de publieke openingstijden moeten worden teruggebracht naar die van de SJOG (dagelijks van 15.00 tot 23.00 uur).
3. Met extern verworven projectgelden en fondsen zal het team af en toe aangevuld worden met tijdelijke projectmedewerkers.
4. Het jongerenbudget blijft buiten beschouwing.

Twee scenario's

Het bestuur van de Gruitpoort heeft deze uitgangspunten uitgewerkt in twee scenario's en in begrotingen doorgerekend in een aanvullende brief van 18 oktober 2013. De twee scenario's zijn:

Optie A

Het doorzetten van het totaal aan bezuinigingen in 2014. De meest ingrijpende consequenties van de gestapelde bezuiniging voor het nieuwe profiel van de Gruitpoort zijn dan:

1. Omdat de lessenafdeling zelfs alleen op de directe kosten (kosten docenten) nauwelijks kostendekkend te krijgen is, laat staan dat een integrale kostprijs aan de klant doorberekend kan worden, is er vanaf 2014 geen stafformatie op lessen meer opgenomen. Deze formatie wordt verplaatst naar de afdeling projecten waar wel rendabel gewerkt kan worden. Op dit moment is overleg met andere aanbieders om de programmerende en coördinerende inzet op de afdeling lessen én de omzet en de kosten onder te brengen in een samenwerkingsverband. Als dat niet op tijd lukt, zal het *lessenaanbod als zodanig* uit het portfolio van de Gruitpoort verdwijnen.
2. Geen programmerende en coördinerende inzet op afdeling theater. Eventuele voorzetting van de professionele theaterprogrammering zal moeten geschieden met vrijwilligers, administratief ondersteund door de staf van de Gruitpoort en wellicht waar mogelijk inhoudelijk door Amphion. Lukt dat niet, dan zal de *professionele theaterprogrammering* uit het portfolio van de Gruitpoort verdwijnen.
3. Wanneer het niet op tijd lukt om met name de programmalijs Ouderen en Kunst gekoppeld aan amateurkunst goed van de grond te krijgen en daar extern geld voor te verwerven, zal de *ondersteuning voor de amateurkunstenaars (SAK)* moeten stoppen. Dat betekent dat een einde komt aan wat de afgelopen jaren is ontwikkeld (vraag&aanbod-website, dans- en theaterproeverijen, workshops voor besturen en verdiepingsworkshops voor amateurs zelf, nieuwsbrieven et cetera).
4. Door het niet verlengen van alle tijdelijke contracten is geen professionele uitvoerende inzet op de afdeling horeca en verhuur meer mogelijk. Daarmee zullen zowel *bar als balie volledig met vrijwilligers en werkervaringsplaatsen* moeten draaien en zal de professionaliteit terugzakken.
5. Mocht het niet lukken om een geschikte samenwerkingspartner voor de lessen te vinden, dan zullen, om met deze krappe bezetting toch efficiënt te kunnen draaien, vanaf juni 2014 de publieke *openingstijden* ingrijpend beperkt worden en worden aangepast aan de openingstijden van de SJOG: 15.00-23.00 uur.

In dit scenario A gaan de bezuinigingen direct ten koste van de inhoud. Cultureel ondernemen wordt een hele lastige want het vindt plaats op een smalle basis. Immers, de hoogte van de gemeentelijke subsidie in 2014 (€ 480.000) minus € 275.000 voor de vaste huisvestings- en bedrijfslasten betekent een budget van € 205.000 voor het totale personeel. Er blijft zodoende geen denkkracht voor nieuwe initiatieven en concepten over, laat staan dat de Gruitpoort het bruisende en schurende centrum blijft waartoe het zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld.

Optie B

In dit tweede scenario, eenmalige bevroering van de gemeentelijke ombuiging, wordt 2014 gebruikt om nieuwe ontwikkelingen een kans te geven. Dat neemt niet weg dat de uitwerking van de rijks- en provinciale bezuinigingen een stevige weerslag op het portfolio van de Gruitpoort kennen. De beleidswijzigingen 1 t/m 4 binnen optie A zullen sowieso in het seizoen 2014-2015 worden doorgevoerd.

Het huidige seizoen (2013-2014) zal conform de lopende afspraken met klanten en groepen worden afgemaakt. Het aanpassen van de openingstijden (beleidswijziging 5 uit optie A) zal in optie B niet doorgevoerd worden.

Om de omvorming mogelijk te maken en de nieuwe mogelijkheden uit te bouwen, is er enige ruimte nodig. Deze is te vinden in het bevroeren van de gemeentelijke ombuiging in 2014.

Het bestuur van de Gruitpoort schetst de volgende ontwikkelingen:

1. De geïnitieerde Achterhoekse samenwerking qua cultuureducatie en erfgoed. Intensieve samenwerking van de culturele instellingen in de Achterhoek en afstemming van programma en producten richt zich op een Cultuur- en erfgoedpact onder bestuurlijke goedkeuring van de provincie Gelderland. Als coördinator en uitvoerder van projecten kunnen nieuwe subsidiemogelijkheden worden aangesproken.
2. Een meerjarig programma voor cultuurparticipatie en ouderen, mogelijk gemaakt door zorginstellingen, het fonds Cultuurparticipatie en de provincie Gelderland.
3. Een driejarig programma jeugdtheater in samenwerking met basisscholen en mede mogelijk gemaakt door de provincie Gelderland.
4. Theaters in Oost-Gelderland werken aan een Achterhoekse podiumbeleid.
5. De culturele ondernemers in Doetinchem slaan de handen ineen en vormen het Cultuurkwartier. Dit kan leiden tot efficiencyvoordelen en kostenbesparing.
6. Door een eventuele komst van de Muziekschool naar het Cultuurkwartier zijn er legio mogelijkheden voor kostenbesparingen binnen het pand van de Gruitpoort en het bedrijfsconcept van zowel Gruitpoort als Muziekschool.

Daarnaast wordt vanuit het rijk door minister Bussemaker de gevolgen van de stapeling van de bezuinigingen in beeld gebracht. Een landelijk advies in haar richting is uiterlijk 1 februari 2014, vóór de gemeenteraadsverkiezingen, beschikbaar.

Met een pas op de plaats qua ombuiging kan in 2014 op vele fronten tegelijk een nieuwe invulling worden gegeven aan kostenbesparing, synergie en samenwerking in de culturele sector. Het bestuur van de Gruitpoort pleit ervoor de tijd te nemen die ontwikkelingen een kans te geven en te kiezen voor optie B.

Voorstel

De hoofdbewegreden die leidt naar het voorstel is dat de stapeling van de diverse bezuinigingen in 2014 maakt dat de financiële bewegingsruimte voor de Gruitpoort dermate klein wordt dat de voorgenomen gemeentelijke bezuiniging uitstel rechtvaardigt. Het advies is de Gruitpoort in 2014 de financiële ruimte te geven om de zich nu aandienende kansen en initiatieven verder uit te werken. Daartoe wordt de voorgenomen bezuiniging op het budget 2014 bevroren. Dit eenmalige uitstel wordt besteed aan:

1. de overdracht van de afdeling lessen naar een samenwerkingsverband;
2. de omvorming van de afdeling theater tot een volledige vrijwilligersafdeling;
3. de omvorming van de afdeling horeca tot een volledige vrijwilligersafdeling;
4. de omvorming van het Servicepunt Amateurkunst;
5. het opzetten van een gesubsidieerd programma voor ouderen;
6. het binnenhalen van nieuwe gesubsidieerde projecten.

Financiën

Door de jaren heen heeft de Gruitpoort voor hete financiële vuren gestaan. In 2006 is al geconstateerd dat het niet lukte een eigen vermogen op te bouwen. Vanaf 2008 is een professionaliseringsslag gemaakt qua automatisering, financieel en personeel management, marketing en verwerving projectsubsidies. Er wordt sinds 2010 gewerkt met een budgetovereenkomst en in 2012 startte het stedelijk jongerencentrum SJOG.

In 2008 bedroeg de totale gemeentelijke subsidie € 432.859. Voor 2010 is de hoogte van de budgetovereenkomst vastgesteld op € 590.000. Zodoende konden negatieve resultaten worden weggewerkt, zijn er bescheiden positieve bedrijfsresultaten geboekt en is er een miniem weerstandsvermogen opgebouwd. In 2013 heeft de Gruitpoort een ombuiging van € 60.000 gerealiseerd.

De voorgenomen ombuiging uit de Voorjaarsnota 2011 van € 58.000 in 2014 met één jaar uitstellen wordt gedekt uit het te verwachten overschot op het VVV budget 2013. Bij de Jaarrekening 2013 wordt een voorstel tot overboeking opgesteld. In 2015 wordt de bezuiniging alsnog meegenomen.

Voor de periode 2014-2016 stelt de Gruitpoort een nieuw dienstenoverzicht samen op basis van optie A. Vanwege het cursusseizoen 2013/14 is 2014 nadrukkelijk een overgangsjaar. De budgetovereenkomst 2012-2013 wordt daartoe met één jaar verlengd. Voor de periode 2015-2016 sluiten wij een nieuwe budgetovereenkomst af.

Slot

Het advies is de bestaande budgetovereenkomst met de Gruitpoort met één jaar (2014) te verlengen en daarmee de voorgenomen bezuiniging uit de Voorjaarsnota 2011 voor een bedrag van € 58.000 met één jaar uit te stellen.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ING. N. VAN WAART

A.G.M. VAN DE VONDERVOORT